DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

N°. 34. **Donderdag 8 November.** 1855.

Uitgever: **C. H. SUSAN, Jr.**, te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten: **M. Schooneveld & Zoon**, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau: Jan-Hendrikstraat, N°. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. **ƒ 4.50**; franco per post **ƒ 5.50**.
Advertentiën van 1—6 regels **ƒ 1**. Voor elken regel meer **15 cents**; behalve **35 cents** zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van **ƒ 1**, het zegelgeld daaronder begrepen.

Men verspreidt sedert eenige dagen een *bladje*, gedrukt te Utrecht, bij Gieben Diemont, hetwelk wij nuttig oordeelen onder het oog van onze landgenooten te brengen, vergezeld van eene eenvoudige teregtwijzing.

Het Bladje.

Toen voor een tweetal jaren de Ministers des Konings de billijke eischen der Protestantsche natie voorbijzagen en voor den overmoed eener vreemde heerschappij zouden zwichten, toen bleek het, dat het volk van Nederland de groote daden van het voorgeslacht niet vergeten had.

Er traden mannen op van allerlei rigting in godsdienstige denkwijze, niet om tegen andersdenkende landgenooten de vanen der onverdraagzaamheid te ontrollen; maar om met eendragtigen zin het dierbaar vaderland te beschermen tegen de zich ontwikkelende priesterheerschappij, die een ander vaderland zoekt te dienen en daartoe hare kracht vindt in gewetensdwang en onderdrukking.

Met vertrouwen zag men een nieuw Ministerie optreden, dat betuigde de behoeften des vaderlands in die gewigtige oogenblikken te kennen; dat beloofde zijne daden naar die behoeften te zullen regelen.

Helaas! in de jongste dagen wordt dat vertrouwen op bittere wijze teleurgesteld.

Volgens het schier eenparig berigt van alle nieuwsbladen, gebruikt de Minister van Buitenlandsche Zaken de pen des schrijvers van het opgeheven dagblad de *Grondwet*, om de gevaarlijke stellingen der tegenpartij te steunen. De kolommen van den *Constitutioneel*, sedert eenige dagen in het licht verschenen als het orgaan van den heer VAN HALL, zijn gewijd aan de verdediging eener staatkundige leer, wier aanhangers den spot drijven met datgene, waardoor Nederland groot werd.

Onze Teregtwijzing.

Indien men met vertrouwen het Ministerie van April 1853 zag optreden, dan keurde men zijn Programma goed. Is dat Ministerie immer van zijn Programma afgeweken?

Men noemt geen ander feit tot bewijs van de teleurstelling, dan hetgeen daarna volgt, en wij vragen het, indien al wat men verder zegt, juist ware, zou dan daaruit nog, bij een verstandig en bedaard man, het denkbeeld kunnen oprijzen, om in deze tijden het Ministerie te ondermijnen, of te doen vervangen door....?

Waar is het bewijs van de stelling, dat de Minister van Buitenlandsche Zaken de pen des schrijvers van het opgeheven dagblad de *Grondwet* gebruikt? De *Constitutioneel* ontkent er de juistheid van. Het komt ons voor, dat, indien er aan die zaak zoo veel gewigt wordt gehecht, men eerst naar de waarheid er van behoorde te onderzoeken.

Men lastert onze staatkundige leer, door te stellen, dat de aanhangers daarvan den spot zouden drijven met datgene, waardoor Nederland groot werd. Wij eerbiedigen en beminnen Oranje, en zijn overtuigd, dat in onzen Staat noch eendragt, noch rust kan heerschen, indien hij niet door Oranje geregeerd wordt. Met dankbaarheid en eerbied zien wij op de Vaderen terug, die de godsdienstige vrijheid in ons Vaderland met hun bloed hebben verkregen en bevestigd. Geen onzer miskent wat het Protestantisme voor Nederland is geweest en bij voortduring moet zijn, ofschoon ook de vorderingen van verlichting en beschaving eene *uitsluitende* godsdienst in Nederland onmogelijk maken.

Het Bladje.

Leest het Programma van die Courant, en gij zult eene onvoorwaardelijke afscheiding van Godsdienst en Staatkunde, en daarnevens eene ontkenning van het Protestantsche beginsel, als den grondtoon van haar schrijven erkennen.

Maar, zegt men, de redacteur van dat blad belooft de daden van de partij der voormalige *Grondwet* te zullen ontmaskeren.

Indien dat gebeurt, wordt het blad te gevaarlijker. Die zich gemakkelijk leiden laten, zouden door een zoo handig aangegrepen middel te eerder verleid worden.

Neen, voorzeker, men bedriege zich niet! De *Constitutioneel* is een blad te meer, om in Nederland den Vaderlandschen zin te onderdrukken. Men tracht daarin het geloof onzer Vaderen zooveel mogelijk ten voordeele der ultramontanen te fnuiken.

Mogen de vrienden van Vaderland en Oranje daarvoor de oogen sluiten?

Is het een ijdele klank, dat het geloof, waarvoor onze getrouwe voorvaders hun bloed lieten stroomen, het plechtanker is van Neêrlands volksbestaan?

Of is het eene waarheid, waarvan de Nederlandsche knaap reeds op de schoolbanken doordrongen wordt; eene waarheid, zoo diep van zin, dat geen Nederlandsch man haar vergeet zonder mede te werken tot de ondermijning van zijn geboortegrond?

Zoo ja, dan is de verschijning van *de Constitutioneel* eene hoogst bedenkelijke zaak, die alle welgezinden moet doen begrijpen, hoe noodzakelijk het is door eensgezindheid krachtig te zijn.

Onze Teregtwijzing.

In ons Programma hebben wij het de roeping der Godsdienst genoemd „haren zegenenden invloed op het Volk, ter zijner beschaving en veredeling te doen gelden”; wij hebben het de pligt van Regering en Volksvertegenwoordiging geheeten, „om dat edele doel der Godsdienst met alle krachten in de hand te werken”.

Waaruit blijkt, dat „ontkenning van het Protestantsch beginsel” de „grondtoon van ons schrijven” geweest is.

Door te stellen, dat *allen* gelijk zijn voor de wet, dat *allen* gelijke regten hebben, spraken wij alleen *een feitelijk bestaand grondwettig beginsel* uit; een beginsel, bovendien, dat geen eerlijk en verdraagzaam burger zal willen tegenspreken, en dat volstrekt niet met het Protestantisme in strijd — veeleer er het eerst door verkondigd is.

De Redacteur van den *Constitutioneel* heeft dit nooit beloofd.

Verleid worden? Waartoe? Om Koning en Grondwet te eerbiedigen, en ieder te bestrijden, die eene schendende hand aan de Kroon zou willen slaan.

Welke dwaasheden! — op het papier geworpen, niet alleen zonder schijn of schaduw van bewijs, maar geheel en al in strijd met onzen geopenbaarden en tot nu toe niet verzaakten geest.

Zeker wordt het tijd, dat de vrienden van Vaderland en Oranje de oogen niet sluiten, zoo zij niet willen door de fakkel van twist en tweedragt een verderfelijken brand te zien aangestoken, waarvan de gevolgen onberekenbaar zouden zijn.

Neen, zeker, *dit is geen ijdele klank!* Zeker, dit zijn waarheden, welke door geen regtgeaard Nederlander zullen worden — en ook door den *Constitutioneel* nooit zijn tegengesproken.

Uit verkeerde premissen kan niet anders dan eene valsche gevolgtrekking geboren worden.

Meer en meer ontmaskert zich de intrigue en komt tot eene uitbarsting, wat sinds maanden gesmeed werd, wat men van lieverlede tracht te bereiken en waarvan de gewijzigde redactie van het blad, van oudsher de *Nieuwsbode* genaamd, het eerste symptoom was. In schijn hoopt men den Minister VAN HALL te doen vallen, met der daad wenscht men het geheele Ministerie ter zijde gesteld te zien. De oprigting van ons blad wordt thans tot voorwendsel genomen.

Om daar te laten de valsche en door niets bewezen stelling, dat wij als het orgaan van den Minister van Buitenlandsche Zaken moeten worden aangemerkt, zoo vragen wij aan ieder bedaard en verstandig man, wat tot nu toe door ons gezegd of aangevoerd is geworden, dat — wij zeggen niet *grond* — maar *eenigen schijn van grond* zou kunnen opleveren tot de hevige aanvallen, welke men zich veroorlooft.

Onze verschijning is niets — wij herhalen het — dan een *voorwendsel*, om aan de lang voorbereide uitbarsting zoo mogelijk een glimp te geven. Het *doel* is, om al de heerlijke bespiegelingen, sedert lang door den *Nieuwsbode* gepredikt, in praktijk te brengen; om een zoogenaamd »krachtig Ministerie« te verkrijgen, dat hakken en houwen, en vooral ambtenaren removeren zou, ten einde, zoo men in ijdelen waan vermeent, bij de verkiezingen invloed uit te oefenen; een Ministerie, dat, indien het al tot stand *kon* komen, slechts korten tijd stand zou kunnen houden, omdat het zijne kracht zou moeten zoeken in het aanblazen van godsdiensthaat, en, gedurende zijn aanwezen, onder de leiding van een paar heethoofden, verwarring op verwarring zouden stapelen.

Welk middel nu kiest men daartoe?

In strijd met zijne eigen beginselen, tracht *de Nieuwsbode*, beter *Nacht-bode* (zie het nommer van Woensdag), de Staten-Generaal op te hitsen, om eene schendende hand aan het Koninklijk praerogatief te slaan, en den Koning te dwingen, de Ministers, die zijn vertrouwen genieten, te doen aftreden.

Zullen de Staten-Generaal die poging in de hand werken?

Wij gelooven het niet. Zij zullen, als eerlijke Staatsburgers, zich eerst afvragen, welke hunne bevoegdheid is, en zij zullen zelfs op geene *indirecte* wijze hetgeen ongeoorloofd is ten uitvoer willen brengen. Zij zullen zich verder afvragen, of de bedoelde beschuldigingen waar zijn, en, zoo zij al een schijn van waarheid mogten hebben, tot zulk een resultaat moeten leiden. Zij zullen zich afvragen, wat het doel is dergenen, die zich aan zoovele personaliteiten schuldig maken, en, tot bereiking hunner wenschen, geen middel schijnen te ontzien. Zij zullen vragen *wie* de mannen zijn, waarvan men de keuze aan den Koning tracht op te dringen. Zij zullen NIET vragen — daarvoor behoede God ons land! — gelijk de staatsmannen van den *Nieuwsbode* het doen, hoe het *Buitenland* eene verandering van Ministerie zoude beschouwen? Die vraag toch kwetst reeds de onafhankelijkheid van Nederland. Het Buitenland heeft met ons binnenlandsch beheer niets te maken. Maar de leden der Staten-Generaal zullen *wel*, zoo het artikel van den *Nieuwsbode* betreffende onzen Minister van Buitenlandsche Zaken hun onder de oogen komt, daaruit kunnen leeren, dat onze buitenlandsche politiek aan de handen van Staatslieden van den stempel van *de Nieuwsbode* niet zonder gevaar zou kunnen worden toevertrouwd.

Wij voor ons zijn met den *Nieuwsbode* van oordeel, dat er in ons Vaderland, buiten den heer VAN HALL, wel mannen zouden zijn te vinden, in staat om onze buitenlandsche politiek te besturen. Zoo lang een Staat niet geheel inwendig verteerd is, komen er altoos mannen te voorschijn, geschikt om aan bestaande behoeften te voldoen. Maar in de rij dergenen, die de beginselen van den *Nieuwsbode* zijn toegedaan, kennen wij zoodanige mannen niet. In allen gevalle hebben wij meer dan twee en een half jaar onze buitenlandsche politiek in moeijelijke oogenblikken met goed gevolg zien besturen, en wij zouden het diep betreuren, ja, het hoogst bedenkelijk achten, zoo *intrigue* of heethoofdigheid andere Staatslieden aan het roer bragt.

Ook op den Staat mag men toepassen, wat van den bijzonderen persoon waar is, *dat* ONDANK *zijn loon vindt*.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er zijn te Marseille uit Konstantinopel berigten aangekomen. Wat die stad betreft loopen zij tot 25 October en hebben alle betrekking op de gebeurtenissen, welke op de verschillende oorlogstooneelen voorvielen. Over het algemeen zijn zij van weinig belang. Behalve het aantasten en wegnemen van een Russisch convooi door de troepen van Emir Bey, luitenant van Schamyl, behelzen zij niets nieuws. In het ophanden zijnde jaargetijde zal, overigens, zulk gemis aan berigten, omtrent de krijgsverrigtingen, aan de orde van den dag zijn. In Azie zoowel als in de Krim heeft de winter zich reeds vroegtijdig doen gevoelen en de uitvoering der plannen van de verschillende opperbevelhebbers belet.

Behalve deze depêche uit het Oosten zijn er nog andere uit St. Petersburg ontvangen, die echter niet meer bijzonders bevatten. Sommige melden dat de bondgenooten op de lantong van Kinburn paarden en materieel van de artillerie inschepen; andere bepalen zich bij de bevestiging van het berigt nopens de verkenning door generaal d'Allonville, in de omstreken van Eupatoria op den weg van Simpheropol gedaan.

Uit Parijs wordt gemeld, dat de moeijelijkheden vereffend zijn, welke tusschen den Divan en de vertegenwoordigers der bondgenooten gerezen waren, ter zake van de min of meer uitgestrekte bevoegdheid van de commissie van toezigt over de fondsen der laatste Turksche leening. Het Londensche kabinet zou aan lord Redcliffe zijne afkeuring hebben te kennen gegeven wegens zijn gedrag ten aanzien van den Sultan, en hem gelast hebben om in zijne betrekkingen met de Porte voortaan een meer verzoenenden geest aan den dag te leggen. Dien ten gevolge zou lord Redcliffe, die Constantinopel niet verlaten zal, zijne betrekkingen met het nieuwe Ottomanische ministerie hervat hebben, dat hij tot dus verre weigerde te erkennen.

Lord Redcliffe is niet de eenige Engelsche gezant, die den ouden wrevel tegen Frankrijk ingezogen heeft en die zijne regering moeijelijkheden berokkent, met opzigt tot de handhaving der vriendschappelijke betrekkingen met het Parijsche kabinet. Naar aanleiding van zeer drukke onderhandelingen, welke tusschen den Franschen minister te Madrid en den maarschalk O'Donnell plaats hadden, argwaan opgevat hebbende, meende lord Howden daarin van den kant van Spanje de bedoeling te zien om uitsluitend met Frankrijk een verbond aan te gaan, zonder op den regtmatigen invloed van Engeland acht te slaan.

Uit Hamburg wordt thans gemeld, dat de admiraal Dundas zou hebben afgezien van zijne reis naar Zweden, tengevolge der zending, waarmede de generaal Canrobert belast is. Het is echter zaak deswege nadere inlichtingen af te wachten.

Niettegenstaande het besluit van het comité van den bond tot voorziening in de voeding van het volk, om niet meer in Hyde-Park bijeen te komen, hebben er Zondag jl. op dien wandelweg ongeregeldheden plaats gehad. Oproerige groepen uit het volk zijn zamengeschoolen, en geheel aan zich zelve overgelaten, hebben zij, ten aanzien der voorbijgangers en der gedenkteekenen, handelingen begaan, welke eene strenge bestraffing verdienen.

Het berigt nopens het aanbieden der portefeuille van Kolonien aan lord Stanley was juist. Deze jonge edelman heeft, na den raad zijns vaders te hebben ingewonnen, de hem gedane aanbiedingen van de hand gewezen.

Op nieuw is weder sprake van eene echtverbindtenis tusschen prins Adalbert van Beijeren met eene infante van Spanje, zuster des Konings. Zooals men weet werd gemeld dat dit huwelijksplan was afgesprongen tengevolge der weigering van de prinses om het katholicisme af te zweren en tot de Grieksche kerk over te gaan. Men verzekert, dat het huwelijk thans stellig zal plaats hebben: hoe de moeijelijkheden zijn uit den weg geruimd, wordt niet gemeld.

De concessie der bank van koophandel en nijverheid, te Weenen gevestigd en verleend aan het huis Rotschild, de prinsen Furstenberg, Schwarzenberg, Auersberg, graaf Choteck en Louis van Haber, is Zaturdag jl. door den Keizer van Oostenrijk bekrachtigd. De minister van financien heeft daarvan onmiddelijk aan de belanghebbenden berigt gezonden.

GROOT-BRITTANJE.

Men leest in een ministerieel blad opgaven wegens de sterkte van het Engelsche leger. Het zegt, dat de Britsche armee in de Krim thans 56,000 man sterk is, waarvan 51,000 in werkelijke dienst; dat er maatregelen zijn genomen, om die magt tegen het voorjaar met 2500 paarden en 20,000 man voetvolk te versterken, zoo dat er bij den aanvang van den volgenden veldtogt omstreeks 70,000 Britsche troepen te velde zouden zijn. Het blad voegt er bij: het Turksche contingent 20,000 man; de Britsch-Duitsche en Zwitsersche legioenen 5,000 man; makende dus te zamen eene legermagt van 95,000 man. Het blad spreekt met veel lof van de Turksche soldaten, die onder de leiding van Engelsche officieren in den wapenhandel worden onderwezen.

— De Engelsche bladen deelen een verhaal mede, dat als een regtsgeding kan beschouwd worden der avonturen van den gewaanden prins van Armenie.

De regtbank van Wolverhampton in Engeland, heeft eene vrouw veroordeeld, wier avonturen niet van belang ontbloot zijn.

Deze vrouw is Alice Grey, genaamd Alice Christie, of ook Anastasie Huygard, Jeanne Tineau, Agnes Hemans, en nog vele andere meer.

De voorname industrie dezer doortrapte vrouw bestond in een geheel zamenweefsel van klagten en getuigenissen ten laste van personen, die haar geheel onbekend waren, maar wien slagtoffer zij voorgaf te wezen, als zijnde door hen gevangen genomen en beroofd.

Het schijnbaar opregte in hare beschuldigingen, de zachtheid van haar gelaat, alles droeg er toe bij om elks vertrouwen voor haar op te wekken. Met behulp dezer middelen erlangde zij ondersteuning en aanbevelingen, waarmede zij zich aan talloze oplighterijen overgaf. Zij stelde dus vele onnoozelen op schatting, terwijl zij onschuldigen in den kerker liet zuchten, wegens denkbeeldige diefstallen, waarvan zij ze beschuldigde; personen, die sedert hare in-hechtenis-neming uit de gevangenis zijn ontslagen.

In Wolverhampton, Cherter, Carliste, Stafford, Bath, Schotland en Ierland, koos zij beurtelings tot het tooneel harer bedriegerijen.

Eindelijk betrapt en in hechtenis genomen, is deze gevaarlijke vrouw naar de regtbanken verwezen. Voor de regters veranderde hare houding geheel en al, en de zachte en bescheidene vrouw veranderde in een schaamtelooze wezen, dat door onbeschofte taal dikwijls het gevoel der regters kwetste.

De zaak moest uitgesteld worden, om nadere ophelderingen te erlangen; want alhoewel een gedeelte der avonturen van de beklaagde bekend zijn, zijn er nog andere, waaromtrent de justitie nader onderzoek moest instellen.

Gedurende het verhoor, poogde de gedaagde zich aan de nieuwsgierige blikken van het publiek te onttrekken en toen zij de zaal verliet, bezigde zij een der meest uitheemsche middelen, ten einde door de nieuwsgierige me niet gezien te worden. Op het oogenblik, dat tot het ruimen der zaal gelast werd, en het publiek alle poging aanwendde om haar te zien, sprong zij uit de ba waarop zij zat, stapte de advokaten-bank en zelfs de plaatsen der regters over, en wist door den voor de reg bestemde gereserveerde uitgang te verdwijnen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN WOENSDAG, 7 NOVEMBER.

De heer GODEFROI geeft schriftelijk kennis, dat hij d den staat zijner gezondheid verhinderd is, voorerst werkzaamheden der Kamer bij te wonen.

De heer VAN HEIDEN REINESTEIN berigt, dat hij d ongesteldheid van een zijner bloedverwanten belet wo vooralsnog aan de werkzaamheden deel te nemen.

Voorts is ontvangen een brief van den heer HUGUEN waarbij hij zijn ontslag neemt als lid der Kamer. Die br is gedagteekend: Sneek, 5 Nov., en daarin wordt gezeg dat bijzondere omstandigheden hem hebben doen besluit zijne betrekking neder te leggen. Hij acht het onnoodig redenen, die hem daartoe geleid hebben, mede te deel maar betuigt gaarne zijnen dank voor de vriendschap de welwillendheid, die hij van zijne medeleden heeft ond vonden. — Kennisgeving aan Z. Exc. den Minister v Binnenl. Zaken.

De heer BOTS heeft zijne geloofsbrieven ingezonden. Verzonden aan eene commissie, bestaande uit de heer Kien, Nolthenius en Hoyuck.

Ingekomen de volgende ontwerpen van wet:

1o. dat tot aanmoediging van den invoer van granen andere levensmiddelen;

2o. wijziging in hoofdstuk IX B (begrooting 1854);

3o. tot vaststelling der begrooting van de Landsdr kerij 1856;

4o. tot aanvulling der wet van 1822 nopens het binne gedistilleerd;

5o. id. nopens de bieren en azijnen;

Alle deze stukken zijn gedrukt en worden naar de afde lingen verzonden.

Nog ingekomen:

6o. negen ontwerpen van bekrachtiging van prov. bela tingen in onderscheidene provinciën;

7o. een ontwerp wegens den tijdelijken opslag van me in entrepôt en andere bergplaatsen.

Deze stukken zullen gedrukt en aan de afdeelingen ve zonden worden.

Verder ontvangen:

8o. De rekening der commissie over de Wees- en Mon boirkamers over 1858. — Verzonden aan eene commissie bestaande uit de heeren: Zijlker, van Lennep, Kien, Wil gens en Beens.

9o. Eene missive van vier Ministers, behelzende inlic tingen wegens de stichting van het kerkgebouw te Kocke gen. — Verzonden aan eene commissie, bestaande uit heeren: van Rappard, Hoijnck, van Deinse, Elout en Strens

10o. eene overeenkomst, gesloten tusschen Nederland e Belgie, wegens de uitlevering van boosdoeners; mede ve zonden naar eene commissie van vijf leden.

De VOORZITTER deelt mede dat zijn ingekomen twee mi sives van den Hoogen Raad der Nederlanden, inhoudend 2 kandidaten-lijsten voor de vervulling van twee openge vallene vacatures ontstaan in dat collegie door het ontsla van den heer Donker Curtius en het overlijden van den hee op den Hooff.

Op de 1ste lijst zijn geplaatst de namen der volgend heeren: 1o. Mrs. F. F. Karseboom, advoc.-gen. bij het Prov. ho in Noordholland; 2o. J. C. Voorduijn, raadsheer in he Hof van Utrecht; 3o. C. L. de Vos, president der regtban te Utrecht; 4o. R. W. Tadama, kantonregter te Zutphe 5o. A. J. van Deinse, raadsheer in het Hof van Zeeland en 6o. Jhr. A. G. Vredenburch, auditeur militair in Zuid Holland.

2e. lijst de heeren Mrs. 1o. J. C. Voorduijn; 2o. F. F Karseboom, 3o. C. L. de Vos, 4o. R. W. Tadama, 5o A. J. van Deinse en 6o. van Tol.

De dag tot het opmaken der nominatie zal in eene vo gende zitting bepaald worden.

Ingekomen onderscheidene verzoekschriften van personen om in aanmerking te komen bij het opmaken der lijst voor de vacature in de algemeene Rekenkamer. De lijst der so licitanten zal gedrukt worden en het opmaken der nominatie bepaald op Dingsdag, 13 Nov., 's morgens ten elf ure.

Onderscheidene verzoekschriften worden aan de daartoe benoemde commissie verzonden.

Van den Minister van Buitenl. Zaken zijn ontvangen twee consulaire opgaven, die in de boekerij der Kamer geplaatst zullen worden.

De VOORZITTER deelt mede, dat door de afdeelingen be noemd zijn tot rapporteurs voor de wets-ontwerpen: 1o. houdende begrooting voor den arbeid der gevangenen de heeren Nolthenuis, Stolte, Mackay, Hoekwater en van Lijnden en 2o. tot verhooging van hoofdstuk IX B. der Staatsbe grooting (postkantoor te Amsterdam) de heeren: Bosscha de Poerter, Mackay, Delprat en Wijbenga.

De voortzetting der discussien over de conclusie van het rapport der Commissie nopens de Staatsrekening over 1852 is bepaald op 13 November, na afloop van het opmaken der nominatie voor de Rekenkamer.

De zitting is daarna verdaagd tot aanst. Zaturdag, 's morgens ten elf ure.

's Gravenhage, 7 November.

Bij Zr. Ms. besluit van 6 Nov. 1855, no. 76, is benoemd: tot commissaris van politie te Nijmegen, G. M. Koentz, vroeger burgemeester en secretaris der gemeente Wijchen, thans wonende te Zutphen.

Een schrijven uit Berlijn houdt in, dat H. M. de Koningin-Moeder gisteren het kasteel van Sans-Sousi heeft verlaten, alwaar zij drie dagen had doorgebragt.

Z. Exc. de burggraaf de Seisal, gezant van Z. M. den Koning van Portugal bij het Nederlandsche Hof, is, in hoedanigheid van buitengewoon gevolmagtigd minister, belast met de kennisgeving aan de verschiedene Duitsche Hoven, van de troonsbestijging van Z. M. Koning don Pedro V.

Z. D. H. de hertog Bernhard van Saxen-Weimar heeft gisteren een groot diner gegeven, waarop verscheidene leden van het corps diplomatique met hunne dames en andere aanzienlijken genoodigd waren.

Men zal zich herinneren dat de commissie, in der tijd benoemd tot het onderzoeken der geologische gesteldheid van Nederland, dezer dagen ontbonden is. Men verneemt thans, dat er nu eene nieuwe commissie benoemd is uit het corps ingenieurs te Delft, tot voortzetting der door de ontbondene commissie aangevangen taak en dat men bezig is om de geologische kaarten in gereedheid te brengen.

De zware mist, die sedert eenige dagen geheerscht heeft, heeft een gedeelte der Fransche vloot uit de Oostzee, genoodzaakt in Texel binnen te loopen.

Men verneemt dat de kolonel Charras, die na eene langdurige afwezigheid hier te lande is teruggekeerd, besloten heeft, even als vroeger de heer Barbès, dit land te verlaten.

Wij kunnen aan de *N. Rott. Ct.* de verzekering geven, dat de door haar medegedeelde geruchten, nopens de ministeriële veranderingen, ten eenemale ongegrond zijn.

Tot gerustetelling van de *Arnhemsche Courant* kan strekken, dat de antwoorden der Regering, nopens de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1856, reeds sedert eenige dagen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen.

Door het Nederlandsch consulaat-generaal te Lissabon is mededeeling gedaan van een besluit der Portugesche regering, nopens de verlenging van den termijn voor den invoer van vreemde graansoorten in Portugal vastgesteld.

Door de leden van de Provinciale Staten in Zuid-Holland, zal aan den heer Commissaris des Konings dezer provincie, aanstaanden Woensdag, in het hôtel *de Oude Doelen* een diner worden aangeboden.

Vrijdag jl. heeft Jhr. van Merlen, die onlangs door Z. M. benoemd is tot generaal-majoor en kommandant der 1ste brigade kavallerie, eene inspectie in de kazerne gehouden, over het 4de regement dragonders, dat tot die brigade behoort.

Maandag werd alhier eene vergadering gehouden van de in deze residentie woonachtige leden der Nederlandsche Maatschappij: ter bevordering van de afschaffing der slavernij, daartoe op uitnoodiging van een vijftal leden bijeengekomen. In deze vergadering werd vastgesteld de vestiging eener afzonderlijke afdeeling der Maatschappij te 's Gravenhage, en werden terstond bij acclamatie tot bestuurders dezer Afdeeling verkozen de heeren Jhr. Mr. J. A. Singendonk, Mr. J. D. W. Pape, Ds. J. Moll, Jz., Ds. J. Herman de Ridder en Jhr. E. graaf van Bijlandt.

(*Dagbl. van 's Hage.*)

Gedurende de maand October 1855 heeft de Rijn-Spoorweg opgebragt aan reizigers *f* 72,003.80, en aan goederen enz. *f* 18,704.13; totaal *f* 90,707.93.

Met genoegen verneemt men, dat het huis Hermans en Comp., te dezer stede, op de algemeene tentoonstelling te Parijs, met de bronzen medaille bekroond is, wegens de fraaije voorwerpen, uit hunne rijtuigfabriek afkomstig.

Uit Parijs wordt gemeld, dat door de jury der tentoonstelling van nijverheid ook nog aan den heer N. D. Brandon, van Amsterdam, eene medaille der 1ste klasse, en aan eenen fabriekant te Gouda eene eervolle vermelding, beiden voor stearine-kaarsen, is toegekend.

(*Hbl.*)

De voorstelling, Dingsdag ll. in den Hollandschen Schouwburg alhier gegeven, werd door een talrijk publiek bijgewoond, dat den heer Peters bij zijne wederoptreding op dit tooneel met luide toejuichingen begroette. De voorstelling, bestaande uit Koning *Lear* en eene vaudeville, heeft algemeen voldaan. Allen wedijverden en spanden hunne beste krachten in, om het succes van het treurspel te verzekeren. Maar bovenal werd het uitmuntende spel van Peters, als Koning *Lear*, herhaaldelijk met luidruchtige bravo's bekroond, en viel hem, zoo wel na het tweede als na het laatste bedrijf, de eer der teruggroeping te beurt, en zeker koesterden de toeschouwers den wensch hem spoedig weder op ons tooneel te zien verschijnen. De ijverige Directie ga slechts op den ingeslagen weg voort, en het zal haar zeker aan de deelneming onzer stadgenooten niet ontbreken.

Men verzekert, zegt de *Indépendance Belge*, dat aan de Belgische regering concessie is gevraagd voor het aanleggen van eene vaste brug over de Maas bij Visé. Reeds sedert een vierde van eene eeuw was door de provincie Luik naar eene dusdanige brug verlangd: alle aanvragen dienaangaande hadden echter steeds schipbreuk geleden op den tegenstand der militaire genie, welke ditmaal evenwel hare toestemming onder zeker voorbehoud zoude geven.

Gedeputeerde Staten van Noordholland hebben, naar aanleiding van de processen-verbaal van stem-opneming, ter zake van de plaats gehad hebbende verkiezing van raadsleden voor de gemeente Haarlemmermeer, bepaald, dat de eerste bijeenkomst van den Raad dezer gemeente zal plaats hebben den 16 dezer ten raadhuize van de gemeente Heemstede; dat die bijeenkomst uitsluitend zal strekken om de geloofsbrieven der verkozen leden te onderzoeken en deswege te beslissen; — en dat de Raad gehouden zal zijn om van elke beslissing, omtrent de geloofsbrieven of de verkiezing zelve, onmiddellijk kennis te geven aan Ged. Staten, opdat aan het bepaalde bij de artt. 33, 34 en 35 der gemeentewet zal kunnen worden voldaan.

Haarlem, 6 Nov. Heden heeft de nieuw benoemde commissaris des Konings, Jhr. W. Boreel, in eene bijeenkomst van de Staten van Noord-Holland eene zeer gepaste toespraak gehouden, wijzende op het hoog belang der provincie, en hulde gedaan aan de bekwaamheden en bewezene diensten van zijnen voorganger, den heer v. Ewijck, en, steunende op 's Hemels zegen, zich aanbevolen in de welwillende medewerking der Staten, bij de vervulling van de zoo belangrijke, hem opgedragene taak, ter bevordering der belangen van het gewest en van deszelfs bewoners.

Amsterdam, 6 Nov. Gisteren heeft alhier in het Odeon de eerste vergadering van deelhebbers in de op te rigten broodfabriek plaats gehad, en werd eene commissie benoemd om met de directie der Vereeniging voor Volksvlijt de grondslagen vast te stellen, waarop deze onderneming zal worden begonnen en de statuten onder nadere approbatie te bepalen.

Gisteren avond is te Leijden plotseling overleden de heer Mr. G. P. van Outeren, advokaat aldaar, en lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland. Z. WEdG. had nog des morgens de zitting der Staten in deze residentie bijgewoond. Hij was een man van uitstekende bekwaamheden. De maatschappij zal door zijn verscheiden een treffend verlies lijden. Hij was voorkomend jegens een ieder, die in eenige betrekking tot hem stond of kwam.

§ Leijden, 6 Nov. Het heeft Z. Exc. den Minister van Marine, na gehoord advies der Stedelijke Regering alhier en ontvangen approbatie van Z. M. den Koning, behaagd, bij besluit van 31 Oct. n°. 63, te bepalen, dat alhier tijdelijk zal gestationeerd worden een oorlogsvaartuig, onder bevel van een onder-officier, waarvan de bemanning bestemd zal zijn om dagelijks geregeld onderwijs te geven aan jongelingen van 12—18 jaren, ten einde hen tot Scheepsjongens en Ligtmatrozen op te leiden. Dat onderwijs zal gegeven worden op het vaartuig zelve, aan alle jongelingen, die aanleg en geschiktheid bezittende, zich met toestemming hunner ouders aan de Kweekschool willen verbinden, terwijl de leer-uren zooveel mogelijk in dier voege zullen geregeld worden, dat er ruimte en gelegenheid besta om nog voorreest in hunne gewone kostwinning werkzaam te blijven.

De Minister heeft goedgevonden het opperrtoezigt over deze Kweekschool toe te vertrouwen aan eene Commissie, bestaande uit de heeren J. F. Sandifort, A. Rutgers van der Loeff en M. A. Kluit, die, onder verantwoordelijkheid aan het Depart. van Marine, zich zullen belasten met de aannodiging, de beoordeeling en de behandeling der Kweekelingen, alsmede met de inrigting en regeling van het onderwijs en wat overigens tot het beheer en beleid der zaak en de bevordering van haren bloei behoort.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag ll. is de steenen korenmolen aan den Rijn, tegenover Koudekerk, onder den naam van de dikke molen bekend, geheel uitgebrand. De oorzaak is onzeker. Het is aan de ijverige pogingen van de brandweer gelukt om verdere verspreiding van den brand te voorkomen.

Deze molen was verzekerd en berucht. Zijne vermaardheid had hij te danken aan de overlevering, dat Rembrandt daar zou zijn geboren. Eenige vereerders van den grooten schilder hadden voor eenige jaren zijn naam op den molen doen plaatsen. Later is uit stedelijke registers gebleken, dat Rembrandt wel aldaar, maar op een nu lang gesloopten molen op den Vestwal bij de Weddesteeg aan de Witte poort alhier, geboren is. Mogelijk heeft hij later in den dikken molen gewoond.

Zijne beruchtheid sproot voort uit zijne ongeschikte standplaats. Vlak aan den rijweg, juist in eene geringe bogt, was hij al malende eene vreeselijke verschrikking voor de meeste paarden, en is de bron van vele ongelukken met rijtuigen geweest. Mogt dit noodlottig toeval voor goed een einde maken aan zijn aanwezen op die plaats en daardoor de reeks van onheilen sluiten, die deze molen te weeg bragt.

(*L. Ct.*)

Zwijndrecht, 5 Nov. Als een verblijdend teeken van streven naar vooruitgang en beschaving in deze gemeente, mag worden opgemerkt, dat op heden alhier door de ijverige bemoeijingen van eenige notabele ingezetenen, een geheel voor hunne rekening gebouwd schoollocaal is geopend, waarin uitsluitend het middelbaar onderwijs zal gegeven worden. Tot onderwijzer is aangesteld de heer L. M. van Veen, hebbende den 2den rang, vroeger te Rotterdam. Gelijktijdig is door weldadige medewerking van eenige notabele ingezetenen aan een 60tal minvermogenden gratis toegang verleend tot de openbare school voor lager onderwijs.

(*N. R. Ct.*)

De heer Barger, predikant te Vreeland, heeft de op hem uitgebragte beroeping naar Utrecht aangenomen. Men zegt, dat hij de toga, door hem te Vreeland gebruikt, te Utrecht niet zal dragen.

(*U. C.*)

Bij de kanselbetreding op ll. Zondag waren de leeraren der Ned. Herv. gemeente te Amersfoort gekleed met toga en baret.

(*U. C.*)

Kampen, 5 Nov. Gister avond had alhier in de concertzaal eene vereeniging plaats der schutters, die nu 25 jaren geleden voor de verdediging van het vaderland zijn uitgetrokken. Op stads kosten werden zij daar feestelijk onthaald.

(*H.*)

Naar wij van goederhand vernemen, is bij een nader onderzoek der spoorwegbrug bij Westervoort over den IJssel, gebleken, dat er nog aanmerkelijke verbeteringen aan die brug zullen vereischt worden, eer zij voor het algemeen kan opengesteld worden. Zijn onze berigten juist, dan zijn die verbeteringen van dien aard, dat er nog geruimen tijd zal verloopen, eer de reeds zoo dikwerf besproken opening van den spoorweg kan plaats hebben. Wel waarschijnlijk zal dit altbans dit jaar niet zijn.

(*Arnh. Ct.*)

Zalt-Bommel, 5 Nov. Op de heden te Hedel gehouden paardenmarkt, welke niet zeer druk bezocht was, werden 375 paarden aangebragt. De verkoop was niet zeer levendig. Evenwel besteedde men voor goede paarden van *f* 300 tot *f* 500.

+ Veere, 5 Nov. Het mag voor deze gemeente, alwaar reeds sedert jaren niet alleen alle bronnen van welvaart, maar schier ook van bestaan, voor de ingezetenen zijn opgedroogd, eene verblijdende gebeurtenis genoemd worden, dat bij de onlangs plaats gehad hebbende openbare verpachting van de oesterput aldaar, deze in handen is gevallen van de heeren Dronkers en de Stoppelaar, te Middelburg, welke reeds eenen aanvang hebben gemaakt dezen tak van handel op nieuw te exploiteren. De put, die een tiental jaren ongebruikt heeft gelegen en thans in goeden staat gebragt is, wordt algemeen voor eene der beste van dit land gehouden en stond vroeger, tijdens het beheer van de heeren Varkevisser, ook in het buitenland bijzonder gunstig bekend. Het in orde brengen der put met hare vloeren, sluizen, beschoeijingen en kramwerk, alsmede de bereids uit Whitestable aangekomen lading oesters, heeft reeds menigeen werk verschaft, en belooft, bij gunstige resultaten, aan verschillende ambachtslieden bij den ophanden zijnden winter, gelukkig weder eenigen arbeid.

Tilburg, 4 Nov. De laken-, duffel- en baaifabrieken alhier gaan sedert eenigen tijd buitengewoon druk, zoodat velen niet in staat zijn de talrijke orders, die hun, uit alle oorden des rijks en het buitenland toegezonden worden, direct uit te voeren. Zoo verhaalt men zelfs dat onlangs aan een paar voorname fabriekanten alhier eene aanzienlijke leverantie van lakens, benoodigd voor een der geallieerde legers in de Krim, werd aangeboden, die dit echter wegens drukkere bezigheden van de hand moesten wijzen. Ten bewijze hoezeer het fabriekwezen alhier naar vooruitgang streeft, verdient vermelding, dat in eenige fabrieken, die te ver van de kom der gemeente gelegen zijn, om van de gaz-fabriek licht te bekomen, dezer dagen een gaztoestel is aangebragt, waarmede uit de afval en andere stoffen der fabriek, welke vroeger tot mest gebezigd werden, thans een helder gaslicht verkregen wordt, dat een merkelijk voordeel op de olie moet te weeg brengen. Men denkt, dat dit bij vele anderen alhier navolging zal vinden.

(*N. B. Ct.*)

Herkingen, 4 Nov. Heden namiddag nam Ds. J. H. L. Terwogt plegtig afscheid van deze gemeente. Bij deze gelegenheid hield hij eene leerrede naar aanleiding van Luc. XXII: 32a, die door eene talrijke schaar, ook van elders, werd aangehoord.

Breda. In het laatst van de vorige maand heeft in het Arrondissement Breda, en wel voornamelijk in de gemeenten Oosterhout, Leur en Oudenbosch een persoon rondgezworven, die zeer listige en belangrijke afzetterijen pleegde, o. a. een in de gemeente Oudenbosch, die zich volgendermate heeft toegedragen. Hij vervoegde zich op den 22 October jl. ten huize van de Wed. A. Horians, wier zoon beurtschipper is op Rotterdam, en overhandigde haar twee pakketten, voorgevende dat dezelve waren afgezonden door den notaris van Mens, te Zundert, en groote waarde zoude bevatten, als: het eene geadresseerd aan den heer G. W. Drayer, boekverkooper te Rotterdam, inhoudende eene som van *f* 1182, waarop verschoten zoude zijn *f* 22.50 en het tweede aan het adres van den heer P. M. Bazendijk, mede boekhandelaar te Rotterdam, hebbende eene waarde van *f* 940, en dat het verschot daarvan zoude bedragen *f* 16.50. Deze pakken, door gemelden schipper aan de geadresseerden bezorgd wordende, is gebleken, dat het eerste, van den heer C. W. Drayer, niets anders inhield dan den bordpapieren omslag van een boek, en zoodra dit bekend werd, heeft de heer Bazendijk het aan hem geadresseerd pakket geweigerd; waarna gemelde schipper een en ander op den 1 November aan de politie heeft kenbaar gemaakt, die het noodige onderzoek instelt en zoo men wel geïnformeerd is, den dader op het spoor zou zijn.

Bij beschikking van den 5den dezer is aan Oene Oedses Gorter, te Leeuwarden, voorloopig voor *zes maanden* vergunning verleend voor eene dagelijksche wagendienst tusschen Leeuwarden en Meppel en omgekeerd, tot vervoer van personen en goederen.

Zwolle, 3 Nov. De werkzaamheden voor de najaarsvergadering der Staten, die den 6 dezer zijn aangevangen, zijn weinig in getal, doch gewigtig; zij betreffen het al of niet deelnemen in het op te nemen kapitaal van *f* 1,100,000 nominaal der Overijsselsche kanalisatie-maatschappij. Voorts lands valt het niet te betwijfelen, of de provincie zal deel nemen in verhouding tot het vroeger bedrag. Naar men verneemt, zal op nieuw ter sprake komen de verbetering van het Zwarte water, waartoe het rijk eene subsidie wil verleenen van *f* 50,000.

Almelo, 5 Nov. De gemeenteraad alhier heeft besloten voor *f* 34,000 deel te nemen aan de kapitale uitbreiding der Overijsselsche kanaal-maatschappij.

Hoogeveen, 4 Nov. Gedurende de maand October jl. zijn de Hoogeveensche vaart afgevaren: 1131 vaartuigen, metende 30,149 tonnen, behalve nog 182 ongemeten scheepjes. Het totaal der afvaartgelden bedroeg *f* 2769,89.

Meppel, 4 Nov. De vette koeijen schijnen dezen zomer goed geweid te hebben, dewijl zij over het algemeen goed uitvallen: de slagting der vette koeijen is hier thans druk aangevangen bij de burgerij; de benadering der geslagt wordende beesten houdt daarmede bijna gelijken tred; de eene benadering na de andere heeft hier in de laatst verloopen dagen door de rijksambtenaren plaats gevonden, ofschoon de meest gegoede vette koeijen op *f* 140 à *f* 170 ieder worden aangegeven, terwijl sommige benaderde koeijen met aanzienlijke verhooging door den eigenaar worden teruggenomen. Het schijnt dus dat men de gegoedheid en de tegenwoordige duurte der vette koeijen niet genoegzaam onder het oog houdt bij de aangifte ter veraccijnsing.

Groningen, 5 Nov. In het Provincie-huis alhier is den 31 Oct. ll. eene bijeenkomst gehouden van Burgemeesters uit onderscheidene gemeenten van dit gewest, ten einde de voor deze provincie zoo belangrijke kwestie aangaande het massaal-fonds van den wijn en de sterke dranken te bespreken. Uit ieder kanton waren twee Burgemeesters afgevaardigd. De vergadering werd door den Commissaris des Konings gepresideerd.

Genoegzaam alle aanwezigen hadden onbepaalde volmagt van de verschillende gemeenten uit ieder kanton, tot welker vertegenwoordiging op deze bijeenkomst zij waren benoemd. Met eenparige stemmen werd de wensch te kennen gegeven tot het behoud van het massaal-fonds op den tegenwoordigen voet, en zijn de aanwezigen, na eenige deliberatien, mede met eenparige stemmen, overeengekomen aan de gemeente Groningen voor te stellen, dat deze zal genieten 40 percent van dat fonds, mits jaarlijks niet te boven gaande de som van *f* 50,000, en niet dalen beneden de som van *f* 40,000, en zulks provisioneel voor den tijd van vier jaren.

Verscheidenheden.

De stad Sebastopol.

Van dezelfde hand, die laatstelijk zulk eene naauwkeurige beschrijving van den Malakofftoren heeft geleverd, den heer Launoy, ontving het Fransche regeringsblad ook een juist tafereel van de stad, die in de jaarboeken der krijgsgeschiedenis onvergetelijk is geworden en waarvan de bondgenooten tot dusverre nog slechts het zuidergedeelte bezitten. Zie hier met slechts weinige bekortingen die beschrijving

De stad Sebastopol, den 4 October 1855.

Wanneer men de thans eenzame puinhoopen van Sebastopol doorwandelt en men de geschiedenis van dit beroemd arsenaal ondervraagt, hetwelk vier geslachten van souvereinen met zooveel inspanning voor de behoeften hunner staatkunde hebben opgerigt, dan is men iederen dag meer en meer getroffen door den omvang van het verlies, hetwelk Rusland hier geleden heeft.

In eene der zalen van de oude admiraliteit, die vroeger tot de raadszittingen diende en die sedert tot kleedingmagazijn gestrekt hebben, leest men de twee volgende, door de rook van den brand zwart gewordene, in de Russische taal geschrevene opschriften, welke geplaatst zijn aan het bovenste gedeelte van den hoofdmuur:

8 *April* 1783, *manifest van de in bezitneming van de Krim.*

5 *Mei* 1785, *aanleg van de haven van Sebastopol.*

Deze datums zijn beroemd. Het was in 1736, dat de Russen, die reeds verscheidene malen enkele punten van Taurië hadden aangevallen, de Krim overmeesterden en verwoestten onder aanvoering van den maarschalk van Munich. Van toen af bleven zij onverzettelijk bij hun ontwerp, om deze streken te veroveren; zij gebruikten, om tot hun doel te geraken, op verschillende tijden, vier legers, die geheel werden verslonden, en zij waren ten laatste hunne zege slechts verschuldigd aan het verraad van Chahijn-Guërai, khan van de Krim, leenvorst van de Porte, die, al zijne pligten vergetende, van den troon afstand deed ten voordeele van Catharina. Het was eerst twee jaren later, den 10den Junij 1783, dat Turkije, te Konstantinopel, het vredesverdrag teekende, waarbij het, ten behoeve van Rusland, het regt van bezit van de Krim bekrachtigde.

De eerste daad van Catharina, zoodra zij het doel van hare staatkunde en van hare pogingen had bereikt, was aan den man, die laatstelijk aan het hoofd van hare troepen had gestaan en in deze omstandigheden ontegenzeggelijke verdiensten en eene groote geestkracht had ontwikkeld, aan haren gunsteling, den prins Potemkin, den titel van gouverneur-generaal der laatstelijk overmeesterde streken, van groot-admiraal der Zwarte zee te schenken, en hem den bijnaam van *Tavritcheskoï* of den Tauriër te geven.

Potemkin nam in Europa ingenieurs en vreemde officieren aan, bragt al de voor zijne onderneming benoodigde materialen bijeen, en stichtte, volgens de bevelen van zijne vorstin, die er zelve de plaats toe uitgekozen had, in het oord waar een klein zeedorpje, Actiar genaamd, lag, eene krijgshave, die eenmaal de Zwarte Zee zoude beheerschen. Hij had het denkbeeld opgevat daaraan den naam van de Keizerin te geven; maar deze Vorstin gaf andere bevelen, en krachtens eene officiële verklaring, in de maand Julij 1783 gedaan, besloot zij, dat de nieuwe inrigting, welke het doel was geweest van al de pogingen van hare regering, Sebastopol zou genoemd worden: een naam afgeleid van twee Grieksche woorden, *Sebastos*, verheven keizerlijk, en *palis*, stad, en hetgeen beteekent verhevene, heilige of keizerlijke stad; zij staafde aldus welk groot belang zij aan den aanleg daarvan hechtte, en welke toekomst zij in haren geest daaraan toekende.

In het begin van het volgend jaar, stelde zij het nieuw algemeen bestuur van Nieuw Rusland en Azoff aan; en na Sebastopol in den kortst mogelijken tijd bevolkt te hebben, verleende zij vrijheid van handelen aan al de vreemdelingen, die zich daar kwamen vestigen, welk voordeel echter niet door hare opvolgers is gehandhaafd.

De aanbouw werd met den meest mogelijken spoed volbragt, en toen Catharine, gedurende hare reis in de Krim, in het begin der maand Julij 1787, zijnde twee jaren na de stichting, Sebastopol bezocht, waren, volgens het verslag van den Franschen gezant, die haar vergezelde, reeds belangrijke werken ten uitvoer gebragt, en de admiraliteit, een deel der magazijnen voor de Marine, twee groote hospitalen, vele verdedigingswerken, een groot getal woningen van ingezetenen, het lazaret, de kaden en een dok reeds voltooid. Vier jaren later, werd eene andere stad, Nikolaïef, de werf voor de Russische vloot, onontbeerlijk voor de eerste stad, gesticht; en de verdedigingswerken aan de zeezijde van dit gedeelte van het rijk erlangde eene aanmerkelijke ontwikkeling. De werken van Sebastopol werden met den meesten ijver voortgezet tot aan de dood van Catharina, die den 17 November 1796 voorviel.

Keizer Paul I hield zich weinig met de Krim bezig en veronachtzaamde de overwinning zijner moeder. Tot 1805, bleef Sebastopol bijkans in vergetelheid; destijds hervatte Keizer Alexander, die een oorlog tegen Perzie en het Ottomannische Rijk in den zin had, met nieuwe veerkracht de werken, waarmede nu onafgebroken werd voortgegaan. De belangrijkste werken van toen af dagteekenen van de jaren 1825, 1830, 1836, 1845, 1847 en 1852. Keizer Nicolaas vooral heeft aan de ontwikkeling van Sebastopol zijnen naam en zijne magtige wil verbonden. Hij werd bijgestaan door twee mannen van groote verdiensten, den prins Woranzow, in 1823 tot gouverneur-generaal van nieuw Rusland benoemd, en den admiraal Lazarew, die langen tijd vlootvoogd en hoofd van al de zeeinrigtingen der Zwarte zee is geweest. De Keizer heeft alles persoonlijk willen leiden, en gedurende zijne regering heeft hij, met dat doel, zeven reizen naar de Krim gedaan. Hij spreidde daarbij eene groote hoedanigheid ten toon, n. l. die, dat hij alle verbeteringen, welke door den vooruitgang in de vestingbouwkunst waren gekomen.

De stad Sebastopol, die ons thans alleen zal bezig houden, is, volgens de aanwijzingen van het Russische kadaster, van het uiterste punt van het fort Nicolaas af tot aan de oude kasernen, twee wersten lang en een werst tachtig sagenen op zijn breedst. De Russische werst, die 500 sagenen heeft, is ongeveer gelijk aan 1,067 Nederl. ellen. Zij ligt in de ruimte begrepen tusschen de baai der artillerie en de Zuiderbaai, en is gebouwd op eenen langen heuvel, welke zelf is doorsneden met holle wegen, heuvelachtige gronden en holle kloven welke aan hare geheele oppervlakte eene ongelijkheid van grond en eene onregelmatigheid in de bouworde der huizen geeft, zooals men dit nergens anders aantreft.

Zij wordt in twee onderscheidene deelen gesplitst de bovenstad, waar de rijke bevolking van het land woont, en die fraaije huizen bevat, waaronder vele, met tuinen, den naam van paleis, waarmede men in Rusland vrij kwistig is, hebben ontvangen, en de benedenstad, waar de werklieden en daglooners zich ophouden.

De stad wordt door tien straten in de lengte en door vijftien in de breedte doorsneden: men vindt er ook talrijke ruimten, die de huizen van elkander scheiden en niets dan slecht onderhouden wegen zijn, zonder behoorlijk plaveisel, noch regelmaat. Onder de straten van de stad, zijn er twee waarlijk schoon en vormen als het ware de twee slagaders van deze beroemde stad. Zij zijn afhellend en gaan beiden van den boulevard uit, eene groote met boomen beplante wandelplaats, *Grafskaia-Pristagne* genaamd, op het hoogste gedeelte van het bergvlak gelegen, en na de gansche stad in hare geheele breedte doorloopen te hebben, eindigen zij aan de haven.

De eerste dezer wegen is *de Zeestraat*, die, in haren loop, eene kromte vormt en bij het fort Nikolaas, op een onregelmatig, doch tamelijk fraai plein uitkomt, die aan de eene zijde op de artillerie-baai en aan den anderen kant op de zuiderbaai of scheepshaven uitziet. Dit plein vormt een grooten driehoek, waarvan een der zijden zich langs de haven uitstrekt, in het deel genaamd het strand des Gravenoord of oord van Woronzow, hetwelk door eene prachtige steenen kaai, sedert eenige jaren gebouwd, omgeven is.

Op deze kaai bevindt zich eene overdekte galerij, zamengesteld uit zes geconsoleerde, zeer schoone zuilen, die eenen met Grieksche profiels versierden boog dragen, waar boven zich een in steen uitgehouwen trophée verheft. De kapiteelen van de meeste dezer zuilen, zijn zeer oud en afkomstig uit de opdelvingen van Kerson. Dit gedenteeken, dat zeer schoon bewerkt is, is gemaakt in den smaak der triomfbogen en voert het jaartal 1846; aan zijne linkerzijde is een fraaije steenen trap met leuningen en balustraden, die insgelijks van steen zijn, waarvan de onderste trappen door de zee bespoeld worden.

Keizer Nicolaas ontscheepte, altijd als hij te Sebastopol kwam, hetgeen alle twee of drie jaren plaats had, op deze gedenkwaardige landingplaats. Dit oord heeft van toen af den naam van het Nicolaasplein erlangd.

De tweede van deze beide wegen, wel zoo fraai als de eerste en veel beter onderhouden, is de Catharinastraat, die echter tegenwoordig, over het algemeen, Nicolaasstraat wordt geheeten. Zij is aan beide zijden voorzien met afscheidingen voor de voetgangers, fraaije winkels, eenige eigenaardige huisjes met eene verdieping, en drie openbare gebouwen, die de aandacht waardig zijn.

Het eerste is de hoofdkerk, in der tijd gebouwd en aan de stad ten geschenke gegeven door wijlen den admiraal Ouchakoff: zij is herbouwd door middel van eene inschrijving door de Marine gedaan, en zij is slechts kort geleden voltooid. Zij heeft een Russische klokketoren met gegalvaniseerd zink bedekt, dat, van verre gezien, naar gepolijst staal zweemt. Die toren prijkte met een zeer groot Grieksch kruis op eene wereldbol geplaatst. Het dak van 't gebouw is zwaar beschadigd door de bommen, welke de Russen sedert eenigen tijd uit het Noorder-gedeelte der vesting werpen, en men heeft het kruis en de wereldbol er af moeten nemen, om het nederstorten daarvan te voorkomen. Het tweede gebouw is eene kleine steenen kapel, op dezelfde lijn en op eenige ellen afstands van de hoofdkerk aangelegd, welke haar tot bijkerk dient. Zij is met veel zorg en bevalligheid gebouwd. Tusschen de twee gebouwen is een prachtige klok, die niet meer dan een el boven de grond geplaatst is, en ondersteund wordt door een eenvoudig houten dak. Deze klok is door middel van dezelfde inschrijving gegoten: zij dient voor de twee kerken en is van deze onafhankelijk, zooals dit met al de godsdienstige gedenkstukken van de Grieksche of Russische Kerk plaats heeft.

Het derde gebouw is een ronde en hooge toren, aan dezelfde zijden gelegen en aan de admiraliteit toebehoorende.

Vervolg hierna.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderdag, 8 Nov. 6¾ ure.

FRA DIAVOLO, opéra comique en 3 actes; LA MARRAINE, vaudeville en un acte.

Kon. Holl. Schouwb., Vrijdag, 9 November 6½ ure.

Buitengewone voorstelling, waarin de heer Louis Bles (tenor) voor de eerste maal voor het publiek zal optreden; zullende door hem gezongen worden: 1o. Aria uit de opera Joseph; 2o. Adolf bij het graf van Maria; 3o. [illegible] uit de opera Lucie de Lammermoor.

(Afwisseling) DE ZIJDEWERKER, OF DE AFSCHAFFING DER LOTERIJ; daarna: ALLE GOEDEREN GEMEEN; tot slot: EIGENZINNIGHEID, KOPPIGHEID, STIJFHOOFDIGHEID.

Volgorde: 1 Zijdewerker; 2 Aria uit Joseph; 3 Alle goederen gemeen; 4 Adolf bij het graf; 5 Pauze; 6 Arie uit Lucie; 7 Eigenzinnigheid.

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 7 November 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	62 1/16	3/16	3/16
Dito dito 1844.	3	73 3/4	7/8	7/8
Dito dito 1844.	4	92 1/8	3/8	3/8
O. I. L. 1844 . . .	4	—	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	—	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	128 1/2	—	—
BELGIE. certific. bij *Rotschild*. . .	2 1/2	49 7/8	50	—
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816 . .	5	101	—	—
Dito 1828—1829 . .	5	—	—	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	—	—	—
Neg. 1831—1833. .	5	—	—	—
Hope en C°. 1840.	4	74 3/8	—	—
Stieglitz.	4	73 5/8	—	—
dito 1854.	5	80 1/8	—	—
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	85 3/4	—	—
POLEN. Certific. . .	4	67 3/4	7/8	7/8
Aand. Lot. fl. 500.		—	—	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	19 1/4	5/16	—
Buitenl.	3	37 7/8	15/16	—
Binnenl. 6/m. . . .	3	32 1/4	5/16	—
Cert. Coup.		—	—	—
Amortisable		5 7/16	1/2	—
PORTUG. Lond. . . .	3	39 11/16	3/4	—
OOSTENR. Metal. 1816—1852. . . .	5	62 1/2	11/16	—
Dito 1849—1854. .	5	72 1/2	5/8	9/16
Dito Zilv. Nation. .	5	65 3/4	7/8	7/8
Dito 1847—1852. .	2 1/2	31 3/4	7/8	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	—	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	—	—	—
PERU „	4 1/2	—	—	—
MEXICO „	3	18 5/16	7/16	3/8
GREN. „	2 3/4	17 3/4	18	17 3/4
Uitgestelde.		6 3/4	13/16	—
ECUAD. Lond. . . .		—	—	—
VENEZ. „ . . .	4	—	—	—
Uitgestelde.	1 1/2	11 1/8	—	—

Zeer vaste markt. Hollandsche fondsen williger.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3	pCt.	88 1/4 à	—
Spanje.	1 1/4	„	19 1/4 à	—
Mexico	3	„	19 3/4 à	—

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2	pCt. fr.	—
„ „	3	„	64.75
Spanje	3	„	—
„	1 1/4	„	—

WEENEN, heden.

Metalliek	5	pCt.	—
Nationaal	5	„	—
Wissel London		„	—
Zilver		„	—

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.